

ELMA

Ocak 2021

Dünya Elma Verileri (bin ton)

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20 ³	2020/21 ⁴	Değişim (%) ⁵
Alan ¹ (bin ha)	4.862	4.621	4.645	4.717	-	1,6
Verim ¹ (ton/ha)	17.472	17.993	18.475	18.493	-	0,1
Üretim ²	76.641	75.512	72.524	79.413	76.131	-4,1
Tüketim ²	75.700	74.854	72.105	79.110	75.749	-4,2
İthalat ²	6.255	6.064	5.795	5.943	5.672	-4,6
İhracat ²	6.674	6.473	5.904	5.884	5.817	-1,1

Kaynak: ¹/FAO, ²/USDA (Erişim: 19.01.2021), ³/ Tahmin, ⁴/Projeksiyon, ⁵/ Verisi bulunan son iki pazarlama yılının değişimini göstermektedir.

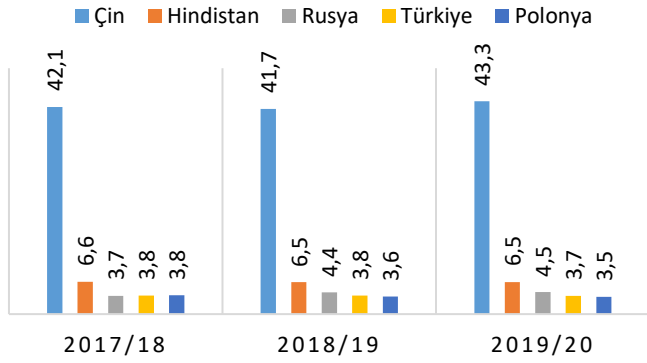
FAO verilerine göre dünyada 2019 yılı toplam meyve üretiminin yaklaşık %10'unu oluşturan elma, muzdan ve karpuzdan sonra üçüncü sırada yer alan önemli bir üründür. 2019/20 sezonu dünya üretimi 79,4 milyon ton olarak tahmin edilmektedir. Dünya üretiminin 2020/21 sezonunda bir önceki sezona göre yaklaşık %4,1 oranında azalarak 76,1 milyon ton olacağı öngörülmektedir.

Dünyanın en büyük elma dikim alanına ve üretimine sahip olan Çin'in 2019/20 üretim sezonunda üretimi bir önceki sezona göre %29 artarak 42,4 milyon ton olmuştur. 2020/21 sezonunda ülkelere göre elma üretiminin ise

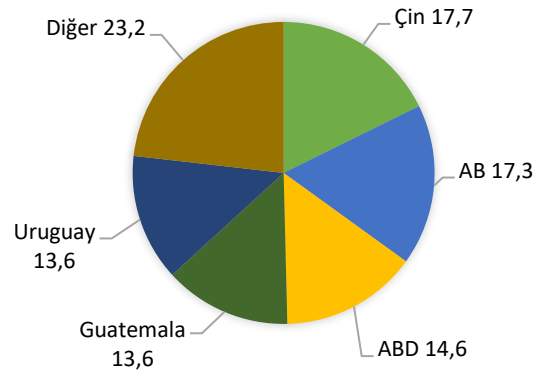
Çin'de 40 milyon ton, AB'de yaklaşık 12 milyon ton, ABD'de yaklaşık 5 milyon ton olarak öngörülmektedir. Dünyada lider konumda olan Çin'in, 2020/21 sezonunda toplam dünya elma üretiminin %53,2'lik kısmını karşılaması beklenmektedir. Türkiye, dünya elma üretiminde önemli ülkeler arasında olup, 2019/20 sezonunda 3,6 milyon ton üretim ile dünyada dördüncü sırada yer almaktadır.

2020/21 sezonunda dünya ihracat ve ithalat hacminin 2019/20 sezonuna göre değişim göstermeyerek yaklaşık 6 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir.

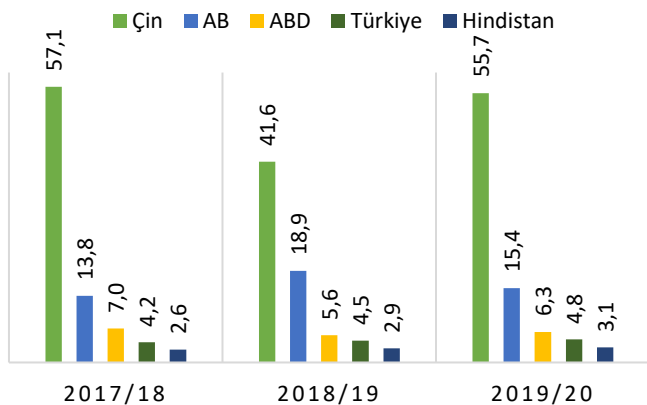
Elma üretim alanında önemli ülkeler (%)

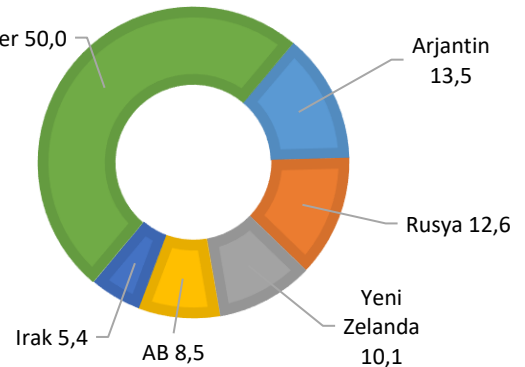
Ülkelere göre dünya elma ihracatı (2019/20, %)

Elma üretiminde önemli ülkeler (%)

Ülkelere göre dünya elma ithalatı (2019/20, %)

Dünya elma ticaretine yönelik verilere göre elma ihracatında Çin birinci sırada yer alırken AB ikinci, ABD ise üçüncü sırada yer almaktadır. Türkiye dünya elma ihracatında 11. sırada yer almaktadır. Çin tek başına dünya elma üretiminin yaklaşık yarısını karşılarken, gelecekte de elma endüstrisinde belirleyici ülke olması beklenmektedir.

Dünya'nın en büyük ithalatçı ülkesi son beş yıldır Rusya olmasına karşın 2019/20 sezonunda ilk sırada Arjantin yer almıştır. Ancak 2020/21 sezonunda ise yeniden Rusya olacağı öngörülmektedir. FAO verilerine göre, dünya üretici elma ortalama fiyatları 2019 yılında bir önceki yıla göre %7 oranında artarak 897,5 \$/ton olmuştur.

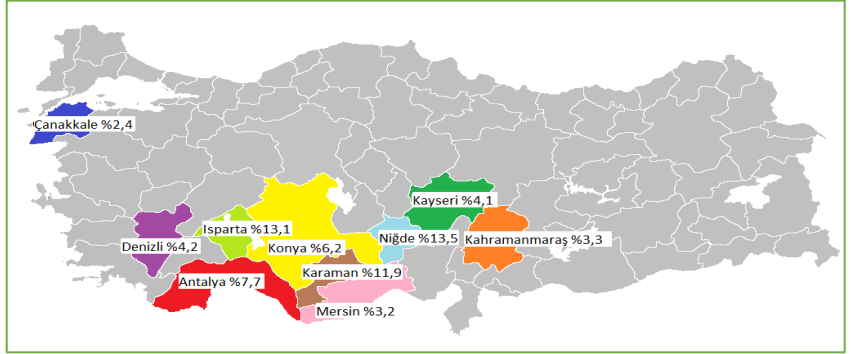
Türkiye Elma Verileri (bin ton)

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	Değişim (%) ¹
Alan (ha)	171.417	171.410	173.394	175.357	174.640	-0,4
Verim (kg/ağaç)	46	50	53	53	59	11,3
Meyve Veren Ağaç (bin adet)	52.272	55.585	55.771	61.288	64.558	-0,1
Üretim	2.480	2.570	2.926	3.032	3.626	19,6
Yurt içi kullanım	1.800	1.967	2.042	2.255	2.413	7,0
İthalat	60	87	22	76	151	98,2
İhracat	612	556	754	696	1.176	68,9

Kaynak: TÜİK (18.01.2021), ¹/ son iki yılın değişimini göstermektedir. Piyasa yılı Temmuz/Haziran

Elma üretim alanları;

Türkiye’de 2019 üretim alanları incelendiğinde en fazla üretim alanı 235 bin da ile Niğde ilindedir. En fazla meyve veren ağaca sahip il ise 9,2 milyon adet ile Karaman’dır. Niğde, Isparta, Karaman, Antalya ve Konya illeri yaklaşık 912 bin da ile Türkiye’nin toplam elma üretim alanlarının yaklaşık %52’sini oluşturmaktadır.

Elma üretimi;

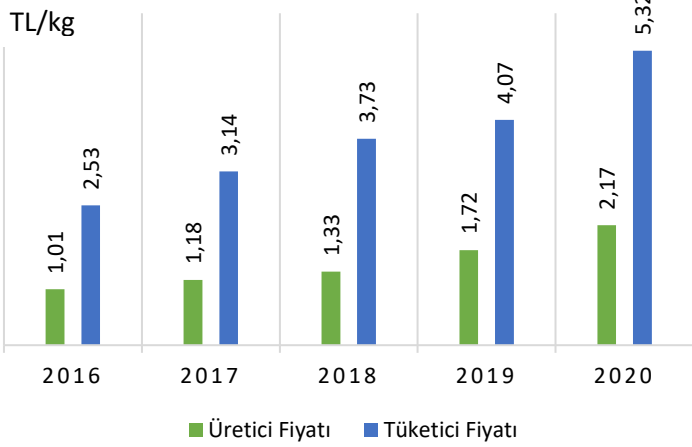
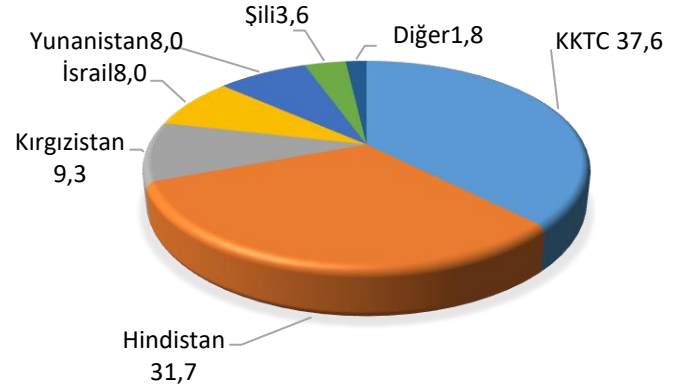
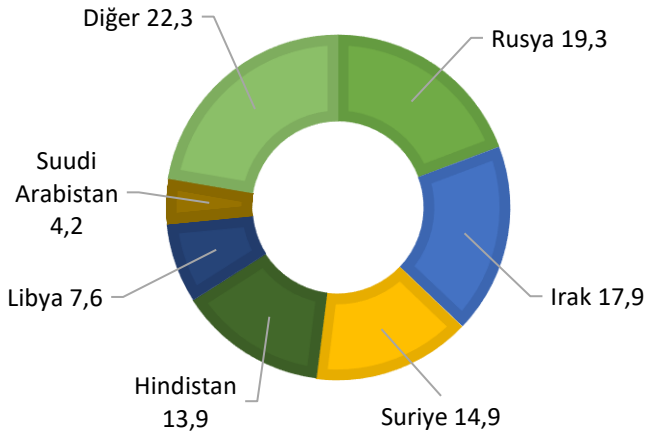
Türkiye’de 2019 yılında 3,6 milyon ton olan elma üretiminde geçen sezona göre %0,2 oranında azalma olmuştur. 732 bin ton ile en fazla üretim Isparta ilinde gerçekleşmiştir. Isparta’yı 486 bin ton ile Karaman ve 438 bin ton ile de Niğde illeri takip etmektedir.

Türkiye’de Elma Destekleme Politikaları: Türkiye’de bitkisel üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesine yönelik, çiftçilere destekleme yapılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ile “Bitkisel Üretime Destekleme Ödemesi” yapılmaktadır. 2020 yılında mazot desteği 15 TL/da ve gübre desteği olarak 4 TL/da destekleme ödemesi yapılmaktadır. Yurtiçi sertifikalı fidan/fide ve standart fidan kullanım destekleri kapsamında standart fidanlarda 100 TL/da, sertifikalı fidanlarda 280 TL/da destekleme yapılmaktadır. Organik tarım desteğinde elma yetiştiren 1. Kategori kapsamında bireysel sertifikaya sahip olan üreticiye 100 TL/da, grup sertifikasına sahip üreticilere ise 50 TL/da verilmektedir. İyi tarım uygulamaları yapan elma üreticilerine 2. Kategori kapsamında bireysel sertifikaya sahip olanlara 40 TL/da, grup sertifikasına sahip üreticilere ise 20 TL/da destek verilmektedir. Sertifikalı fidan üretim desteği kapsamında aşılı fidan üretimine 0,50 TL/adet ve aşısız fidan üretimine ise 0,25 TL/adet destekleme yapılmaktadır.

Türkiye'nin elma ihracatında önemli ülkeler (2019/20, %)

Türkiye'nin elma ithalatı yaptığı ülkeler (2019/20, %)

TÜİK verilerine göre elma üretici fiyatı 2020 yılında bir önceki yıla göre %26,2 artarak 2,17 TL/kg olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılı tüketici fiyatları ise bir önceki yıla kıyasla %30,7 oranında artarak 5,32 TL/kg'a ulaşmıştır.

Elma Üretici Fiyatları Temmuz-Kasım ayları arasında açıklanmaktadır. Bu nedenle 2020 yılı aralık ayı için üretici fiyatı yer almamaktadır. 2020 aralık ayı tüketici fiyatı, bir önceki aya göre %5, bir önceki yılın aynı ayına göre %30,6 artış göstererek 5,13 TL/kg olmuştur.

Kaynak: TÜİK, Erişim: 10.01.2021

Ülkelere göre Türkiye elma ihracatı 2019/20 piyasa dönemine göre 208 bin tondur. Türkiye en fazla ihracatı 40 bin 131 ton ile Rusya'ya (%19,3), 37 bin 197 ton ile Irak'a (%17,9), üçüncü olarak ise yaklaşık 31 bin ton ile Suriye'ye (%14,9) yapmıştır.

Türkiye 2019/20 piyasa dönemi elma ithalatı yaklaşık 439 tondur. Bu dönemde elma ithalatının yaklaşık 165 tonunu KKTC'den (%38), yaklaşık 139 tonunu ikinci sıradaki Hindistan'dan (%32) ve 41 tonunu Kırgızistan'dan (%9,3) gerçekleştirmiştir.

Verilen Destek (TL/kg)

Yıllar	Toprak Analizi	Gübre	Mazot	Toplam
2016	-	0,019		0,019
2017	0,001	0,007	0,016	0,024
2018	0,002	0,008	0,021	0,031
2019	0,002	0,008	0,031	0,041
2020	0,002	0,008	0,031	0,041

Kaynak: TOB verilerinden TEPGE hesaplamaları, 2020 yılı hesaplamaları 2019 yılı verimi esas alınarak yapılmıştır.

Verim hesabı 5 elma türünün ortalamasıyla hesaplanmıştır.

	2016	2017	2018	2019	2020
Elma Fiyatı (TL/kg)	1,01	1,18	1,33	1,72	2,17
Elma Fiyatı + Destek (TL/kg)	1,03	1,20	1,36	1,76	2,21
Gübre Fiyatı (TL/kg) (A. Sülfat %21)	0,53	0,71	1,03	1,22	1,28
Mazot Fiyatı (TL/lt)	3,85	4,69	5,78	6,43	6,07
1 kg elma ile alınabilecek girdi miktarı (kg)					
Elma/Gübre	1,91	1,67	1,30	1,41	1,69
Elma + destek/Gübre	1,94	1,71	1,32	1,44	1,72
Elma/Mazot	0,26	0,25	0,23	0,27	0,36
Elma + destek/Mazot	0,27	0,26	0,24	0,27	0,36

Kaynak: TOB ve TÜİK verilerinden TEPGE hesaplamaları
2020 destekleri, 2019 verimi esas alınarak hesaplanmıştır.

Elma Girdi Pariteleri

2020 yılında elma üretici fiyatlarında bir önceki yıla göre %26,2 oranında artış meydana gelmiştir. Elma fiyatlarındaki bu artışla birlikte gübre fiyatında %5,2 artış, mazot fiyatında ise %5,6 oranında azalma meydana gelmiştir. 2020 yılında elma girdi paritelerinde bir önceki yıla oranla elma/gübre paritesinde %20 ve elma/mazot paritesinde de yaklaşık %37 oranında bir artış gerçekleşmiştir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Meyve endüstrisi, halkın beslenmesi, meyve işleyen sanayilere hammadde temin etmesi, istihdam sağlaması, katma değerinin göreceli olarak daha yüksek olması ve dış ticarete konu olması bakımından güçlü bir sektördür. Bu sektörde elma %10 ile muzdan sonra ikinci büyük paya sahiptir.

2019/20 sezonunda dünya sıralamasında Türkiye elma üretiminde dördüncü sırada, ihracatta ise 11. sırada yer almaktadır. Üretimin katma değere dönüştürülmesi noktasında ihracata yönelik üretim stratejilerinin geliştirilmesi sektörün sürdürülebilirliğine önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Türkiye, elma gibi önemli bir yumuşak çekirdekli meyve türünde dünya üretiminde ilk sıralarda yer almasına rağmen verim, kalite ve pazarlama altyapısındaki yetersizliklerden dolayı uluslararası pazarda rekabet edememektedir. Uluslararası pazarda rekabet gücünün

arttırılabilmesi için verim, kalite ve teknoloji odaklı üretime önem verilmelidir.

Kişi başına elma 2018/19 sezonunda 27,1 kg/yıl seviyesine ulaşmıştır. Bir önceki sezona göre %5,5 oranında artış gerçekleşmiştir. Türkiye'nin elma yeterlilik derecesi ise 2018/19 sezonunda bir önceki sezona göre %11,7 oranında artarak %142,5 seviyesine yükselmiştir. TÜİK Bitkisel Üretim İstatistiklerine göre 2020 yılında bir önceki yıla göre %19 artışla 4 milyon 300 bin ton elma üretimi gerçekleşmiştir.

Dünya Sağlık Örgütü tarafından "PANDEMi" olarak nitelendirilen COVID-19 salgını sürecinde Türkiye'de tarımsal üretimin devamlılığı için gerekli olan dikim, sulama-ilaçlama, hasat gibi tarımsal faaliyetler kesintisiz devam etmektedir. Hasat döneminde özellikle mevsimlik tarım işçileri için denetimler arttırılmıştır.

TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ (TEPGE)

Enstitümüz tarım, gıda, çevre ve kırsal kalkınma konularında ekonomik araştırmalar yaparak ve/veya yaptırarak başta T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı olmak üzere, kamu ve özel sektörde karar alıcı birimleri bilgilendirmeyi, böylece araştırma sonuçlarına dayalı politikalarla/kararlarla ülke tarımının gelişimine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bilgi çağının gereklerini yerine getirebilen, konusunda üzerine düşen görevleri yapmaya yetkin ve güçlü bir kurumsal yapıya ulaşmayı hedeflemektedir.

<https://arastirma.tarim.gov.tr/tepge>

Bilgi için: Zehra YEGÜL, zehra.yegul@tarimormn.gov.tr, +90 312 2875833